

SETÈ CONCURS DE RELATS BREUS DE DONES

“Paraules d’Adriana”

GUANYADORA CATEGORIA GENERAL 2005

AUTORA: ROSA CASTELLÓ I MORRÓ

EL FET DE SER JÚLIA

La Júlia camina cansada pel carrer, com si anunciés una migdiada, o la fi d'un segle.

Avui no anirà a treballar. Camina lentament inaugurant el matí, com cada dia. No ha tingut ni temps de pintar-se els llavis, ni de posar-se coloret als pòmuls destacats entre el rostre quasi oval; avança pels carrers cap a l'avinguda principal, en un dia de quasi hivern, quan les fulles dels arbres despullen de vergonya la vegetació com una cançó francesa d'Yves Montand, a l'hora exacta del matí que s'escolten les notícies puntuals des del quiosc, sota les palmeres de l'avinguda, atès per un bust de dona que mai ningú sembla haver vist complet, entre fullam de paper ple de colors, de cors setmanals enamorats de la faràndula; cors trencats en lletres negres sobre paper blanc d'un periòdic de terror i esport; cors adormits de relaxació per aprendre meditació d'oriental mesur???.; cors d'apartaments plens de decoració pràctica i moderna, de les revistes mensuals. Les decoracions, amors i faràndules solen ser mensuals i setmanals, l'horror i l'esport i l'oratge diaris...

Ara l'hora exacta que tothom es dirigeix a l'adreça d'un treball que l'espera, en un dia laboral. Júlia camina dins les botes de cuir marró, amb la faldilla a mitja canyella, encara el rostre inexpressiu d'haver matinat. L'uniforme impecable de dona oficinista de classe mitjana sura per les voreres de la ciutat dalt les cames ben ondulades per la

biologia estètica; els ulls color gris, irisats de verd oliva, observen la punta dels peus embotits en cuir marró que s'alternen en un ritme prussià en l'avanç esquerra-dreta-esquerra-dreta, la vorera paral·lela a la mirada, d'un color grisenc de quadres rústics que ha col·locat per ordre, l'últim alcalde de la ciutat no fa gaires setmanes.

Aquesta calor beduïna no és normal en aquest final d'hivern mediterrani. Arrufa el front proper als ulls que volen ser maragda, però es queden en verd oliva, camaleònics del paisatge proper. Ha pres la decisió, unívoca, inapel·lable; però malgrat tot, al fons de les artèries, al racó més endinsat del cervell dubta com Lulú a Badem-Badem, com un be cadell bebè, com la mosca tsè-tsè, com Tintín, i el gos Rin-tin-tín, com el llac Titicaca, com l'estètica dadà, com el pallasso Fofó, com la iaia Lilí, com l'actriu Zha-Zha Gabor amb cancan fent de Sissí. Dubta com un filòsof nerviós que quequeja perquè no sap ja què preguntar-se sobre el món.

Avui no anirà a treballar. Alguna vegada havia d'arranjar la seva vida, es deia fa temps, ho pensava d'una manera furtiva des de feia mesos, callada, sense disposar cap termini de temps. Ho farà ara, la decisió està presa. Ara, quan les flors inundades de coentor envolten la seva calma. Una al·legoria de la primavera, quan encara és hivern. Flors criades en un hivernacle de fum i benzina es veuen des d'alguns balcons de la ciutat. Flors gegants dins un cartell immens, en la dimensió plana, a la façana d'uns grans magatzems que sempre prediuen en la moda temps del futur. Avança ferma, com algun jreu camuflat en la història. Pressuposa un perill somiar maragdes de Morfeu, quan al matí el sopor abrigo la dèria de canviar de vida. Escarbota el cervell de records insípidos, incoloros, insolubles, com l'aigua de l'aixeta a la seva ciutat.

Avui serà el dia, quan passarà de llarg davant l'autobús. No és que vulgui anar a peu i aprimar-se en la caminada, com aconsella aquell anunci al televisor de cereals matinals dins la llet blanca mediterrània, on els cereals són illes mengívoles a la deriva; ella ja és prima de sempre, -argellada, li deia l'àvia de menudeta, quan no es volia menjar el berenar. Ara Júlia passa de llarg de moltes coses, de les façanes que la miren bocabadades des de les portes, balcons i finestrals; dels fanals adormits al matí, passen els autobusos, els cotxes, els vianants, i ella en un moment concret s'atura. Agafa vehemència la bossa de plàstic que li penja de la mà i entra a *El Corte inglés*, avança entre prestatges perfectament arrengrats, entre joves uniformats, entre clients xafarders que busquen *discòbols* de CD per llançar a la il·lusió els propis euros. Entra al servei, amb rapidesa es canvia de roba, a velocitat sense espai ni temps de meditar, té por de canviar d'idea si ralentitza l'acció i surt amb decisió.

Sempre volgué anar lluny, a un altre lloc sense continent, creure en la llunyania fa alts i imprudents els humans, una serena joia, una ferma nostàlgia. Refugiada a l'ombra del racó projectava en la mirada tota la tristesa polonesa dels ulls grisos sense fronteres. Una cançó japonesa, de sol groc pudent, i cinc notes sols al pentagrama s'acompanya, damunt els cireres del restaurant asiàtic inaugurat el mes passat, emergida d'una ona d'impressions desordenades orientals, orientades en la dèria de ser una altra.

Era sols ahir quan va passar pel carrer vell camí de l'oficina com una Amanda de Victor Jara; les voreres, els balcons, les oronelles que anunciaven pluja, i ella caminava escoltant el lament de la

sirena d'Odissea, que era l'avís insigne d'entrar a treballar. Ara els núvols agranen les estrelles en un acte d'impecable neteja, i deixen el cel inundat de blavor i desconcert.

Ja és asseguda i somriu des de la vorera al costat del cristall immens del gran magatzem. Les siluetes de sílfide amb moviment estàtic, anuncien roba amb un cartellet de preu en euros i pessetes encara, com una reminiscència dual del Yin i el Yan, de l'os i la carn, del Nord-Sud i de l'Est-Oest, del cel i de l'infern sense coneixement del purgatori. Mentre han mort les últimes pessetes, com ha mort la seva antiga vida de treball remunerat, com un suborn acordat amb contracte, com ha mort l'estima després de trobar el marit abraçat i besant-se amb desesper amb la seva millor amiga; com ha mort l'avorriment sublim del paperam a l'oficina tan carregada de rutina i claustrofòbia.

Mentre aterren els euros dins la cistelleta de vímet que s'ha comprat a la tenda de tot a cent, o tot a 0'75 cèntims que vol ser equivalent en matemàtiques inexactes dels venedors espavilats. I que ella ha posat negligentment davant els seus peus, calçats amb sabates desgastades que ha trobat ja a punt de tirar, en el racó d'un armari encastrat a la paret del passat de casa que ja no usa ningú, dins la roba desgastada que sembla estar bruta sense estar-ho, sols és la pàtina del temps passat i l'abandonament a un calaix sense obrir. Roba a punt de ser donada al Càritas proper al seu barri.

Sempre havia volgut ser actriu, com Meryl Streep, caminant per la sabana africana, o entre el camp de concentració dels nazis. Volia ser com Sophia Loren erta, ser la *bella* romana refugiada, grega balladora de sirtaki, Jimena medieval, Madonna actual. Com l'Íngrid

Bergman de dolça i ferma presència o l'Alida Valli d'indolent fesomia. Volia ser com tantes i tantes actrius que admirava i sabia que mai seria.

Ella ha aportat a l'Art de la interpretació personal, sensacions, desitjos, anhels que no s'acompliran des d'una sala fosca d'un cinema cada vegada més petit, fins a fer-lo saleta multicinema. Sap supurar silencis allí dins, ciutadana de la ciutat de les idees plenes de totxeries, concentrada al racó, com un àtom al país de Liliput. Un gos que passa sense corretja, sense una mà que el guiï, lliure i salvatge, la mira avorrit ara des de la fondària silenciosa dels seus ulls d'animal misericordiós.

Fou una llarga estada des del dia assenyalat, asseguda al carrer demanant almoïna, en una de les entrades d'El *Corte Inglés*, adossada al carrer, al costat de la gran cristallera d'aparador s'estigué durant dues setmanes, quinze dies que ningú no descobrí la seva autoria a la insensatesa, cap policia la interrogà, cap vianant la molestà, cap gos la mossegà.

A la feina demanà permís especial. De casa se n'anava de matí i tornava amb rigorositat d'horari laboral d'oficina. Una vegada, mentre demanava almoïna en silenci, va veure el seu marit agafat del braç de la seva millor amiga rient i besant-se amb joia d'un primer amor, o d'un amor amagat. Però ella no reaccionà de cap manera, ja ho sabia, i una competent almoïnera de carrer principal, no ha de mostrar cap enfadament per més legítim que sigui.

Una altra sa mare li donà una moneda sense mirar-la a la cara, sols va mirar el cercle de la cistelleta de vímet i la roba d'impostora, que quasi commovia.

Quan acabà el permís laboral, va decidir no tornar a la feina, no tornaria a casa, a compartir el pa i la sal amb un marit traïdor, a treballar en una activitat, a la qual havia dedicat tots els seus estudis inútilment. Va decidir continuar la seva vida d'actriu i almoina, al cantó d'aquest gran magatzem; això sí, hauria de buscar lloc per dormir i quelcom per entretenir-se durant les hores quan no passava ningú, ni podia observar la vida corrent pels carrers, ni endevinar l'edat, professió i l'estat emocional dels vianants.

Però s'adonà que guanyava prou com per menjar i trobar una pensió barata... Era una bona dona almoina.

La família podia buscar-la en algun programa de televisió, tal vegada el marit fóra sospitós de la desaparició, a sa mare tal vegada la pròxima vegada que passarà li donarà les gràcies amb un to especial, d'agraïment, que esperava que ella no reconegués.

I a partir d'aquest moment, com una cançó de tango argentí, ja no hi hauria més pena ni oblit. I no hi hauria més lluna ni més sol que la lluna pàl·lida que il·lumina el restaurant japonès amb un arbre de cirerer a la porta, ni més sol que el que treu el cap en la plenitud des de dins del cartell que anuncia la primavera, quan encara no hi és, però ja s'ha mudat d'estació al magatzem d'El *Corte Inglés*.